

POHĽADY DO VESMÍRU

Prvým vedeckým pracoviskom v SSR, ktoré sa aktívne zapojilo do riešenia úloh v rámci medzinárodného výskumného programu Interkozmos, sa hneď po svojom založení v roku 1969 stal Ústav experimentálnej fyziky SAV v Košiciach. Jeho pracovníkom sa za takmer 15 rokov podarilo dosiahnuť v úzkej súčinnosti s ústavmi v ZSSR, ale i s odborníkmi z MLR, RSR, vysokých škôl a ústavov ČSAV a SAV viacero pozoruhodných, z našej strany často priekopníckych výsledkov v oblasti kozmickej fyziky.

Už v roku 1978 bol na družici Interkozmos-3 umiestnený prvý československý prístroj na meranie toku energetických nabitých častíc (PG-1), ktorý podľa ich fyzikálneho návrhu vyvinuli na MFF Karlovej univerzity v Prahe. Značný prínos pred-

stavovali aj informácie zo zdokonalených aparatúr tejto série, ktoré pracovali na Interkozmose-5 a 13.

Po prvej etape spolupráce sa košickí výskumníci zapojili do programu Interkozmos už aj samotným vývojom a prípravou vedeckých aparatúr. Spolu s Fyzikálnotechnickým ústavom AV ZSSR v Leningrade a Elektrotechnickou fakultou VŠT v Košiciach tak vyvinuli celú elektronickú časť aparatúry SK-1 pre registráciu neutrónov a gama žiarenia v kozme, ktorá pracovala na družici Interkozmos-17.

Aparatúrou DOK-T na družici Prognóz-8 i ďalších družiciach tohto typu s vysokým apogoom umožňujú sledovať zaujímavé fyzikálne procesy nielen v magnetosfére a jej hraničných oblastiach, ale aj v medziplanetárnom priestore.   čt